

PL-SK

Interreg

Poľsko-Slovensko

Európsky fond regionálneho rozvoja

EURÓPSKA ÚNIA

Spoločne za zachovanie a obnovu biodiverzity karpatských horských ekosystémov
KARPATY PL - SK

ZÁVEREČNÁ KONFERENCIA
21. 10. 2021

UNIwersytet Rolniczy
im. Hugona Kołłątaja w Krakowie

NÁRODNÉ POĽNOHOSPODÁRSKE
A POTRAVINÁRSKE CENTRUM

Program: INTERREG V-A PL-SK

Spolufinancovanie Európskou úniou
z Európskeho fondu regionálneho rozvoja

Interreg

Poľsko-Slovensko

Európsky fond regionálneho rozvoja

Prioritná os: Ochrana a rozvoj prírodného a kultúrneho dedičstva cezhraničného územia

Špecifický cieľ: Zintenzívnenie trvalo udržateľného využitia kultúrneho a prírodného dedičstva návštevníkmi a obyvateľmi

Partneri projektu:

Lesy Slovenskej republiky, štátny podnik

Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie

Národné poľnohospodárske a potravinárske centrum

Žiadosť o NFP podaná 8.11.2017 na STS Krakov

Začiatok projektu: 2/2019

Ukončenie projektu: 10/2021

Celková hodnota projektu - 594 387,41€

Interreg

Poľsko-Slovensko

Európsky fond regionálneho rozvoja

UNIWERSYTET ROLNICZY
im. Hugona Kołłątaja w Krakowie

NÁRODNÉ POĽNOHOSPODÁRSKE
A POTRAVINÁRSKE CENTRUM

Východzia situácia

- Územie Karpát je tvorené komplexmi **pôvodných zmiešaných listnatých porastov tvoriacich jedinečné horské ekosystémy.**
- Súčasný trend pozvoľného **upúšťania od tradičného spôsobu využívania horských spoločenskí.**
- **Zarastanie (sukcesia) európsky a národne významných biotopov.**
- **Úbytok biodiverzity** rastlinných a živočíšnych druhov naviazaných na tieto biotopy.
- Absencia výskytu vzácných spoločenskí, plodonosných drevín v porastoch a rastúce počty lesnej zveri **zvyšujú záťažové faktory životného prostredia v jeho neprospech.**
- **Ekosystémové služby z dôvodu terénnej nedostupnosti sú obmedzené a v prípade ich nevykonávania hrozí zánik významných zložiek ekosystémov.**
- V rámci komplexu cezhraničného územia aj napriek blízkosti cezhraničných partnerov **nedochádza k vzájomnej výmene informácií o stave horských ekosystémov,** výskyte a kondícií živočíchov, prenose parazitov a realizovaných opatreniach.

Hlavný cieľ projektu

- Hlavným cieľom projektu bola **obnova, zachovanie a ochrana biodiverzity v cezhraničnom území Karpát.**
- Nosnou aktivitou projektu bola **realizácia spoločných opatrení na predchádzanie zhoršovania stavu druhov, zachovanie druhov a biotopov v cezhraničnom území revitalizáciou horských lúčnych spoločenstiev, manažmentom a monitoringom významných lúčnych a lesných biotopov.**
- Spoločné aktivity a opatrenia viedli **v cezhraničnom regióne k zosúladeniu manažmentu prírodne významných území rozdelených štátnou hranicou a tým k ochrane biodiverzity tohto územia.**
- Cezhraničná spolupráca partnerov projektu taktiež viedla k **zvyšovaniu povedomia o výskyte významných biotopov**, potreby spoločného manažmentu a ich ochrany.

Špecifické ciele projektu:

1. Zistenie skutočného stavu horských ekosystémov a navrhnutie opatrení na zlepšenie ich biodiverzity.
2. Zlepšenie druhovej rozmanitosti horských ekosystémov vykonávaním navrhnutých opatrení.
3. Propagácia potreby trvalo udržateľného obhospodarovania horských ekosystémov s návodom ako na to.

Realizácia projektu

- Realizácia trvalo udržateľného **obhospodarovania horských ekosystémov na cca 130 ha.**
- Na vybraných plochách **Žilinského a Prešovského kraja** sa vykonal odber vzoriek fytomasy, stanovil sa obsah živín a výživnej hodnoty trávneho porastu, odobrali sa pôdne vzorky a zisťovala sa úroda sušiny trávneho porastu.
- V rámci monitoringu zveri sa na oboch stranách hranice vykonal **odber vzoriek biologického materiálu zveri** za účelom zistenia zdravotnej kondície a výskytu ťažkých kovov na horských lesných biotopoch.
- Vykonal sa **hydrologický prieskum.**
- Na základe výsledkov monitoringov sa **navrhli optimálne manažmentové opatrenia**, zabraňujúce postupnému zarastaniu európsky a národne významných biotopov a podporujúce biodiverzitu horských ekosystémov.
- **Na poškodených plochách**, resp. na plochách s odstránenými náletovými drevinami bola realizovaná **ekologická obnova.**
- **Po vykonaní navrhnutých opatrení bol opäť zrealizovaný monitoring** stavu horských ekosystémov a zveri pre porovnanie zdravotnej kondície zveri a výskytu ťažkých kovov na horských biotopoch obhospodarovovaných, v porovnaní s neobhospodarovanými.
- Bola vypracovaná **metodika trvalo udržateľného obhospodarovania horských ekosystémov**, ako vzor pre obhospodarovanie ekosystémov aj v ostatných horských oblastiach, keďže táto problematika má celoeurópsky charakter.

Aktivity projektu:

1. Monitoring aktuálneho stavu horských ekosystémov a prezentácia návrhu opatrení organizáciám podieľajúcich sa na ochrane kultúrneho a prírodného dedičstva (01-02-2019 do 31-12-2019).
2. Zabezpečenie zachovania ekologických väzieb, zamedzenie prieniku nepôvodných druhov, spomalenie degradácie prírody a hodnôt krajiny (01-04-2019 do 31-10-2021).
3. Monitoring stavu horských ekosystémov po vykonaní manažmentových opatrení (01-05-2020 do 31-10-2021).
4. Vydanie spoločnej metodiky na zachovanie priaznivého stavu biotopov (01-05-2020 do 31-10-2021).

Propagačné aktivity (01-02-2019 do 31-10-2021):

- Webstránky partnerov projektu
- Úvodná konferencia
- Prezentácia výsledkov na domácich a zahraničných konferenciách, odborných seminároch
- Ručné kosenie mechanizačne nedostupných lúk
- Propagácia prostredníctvom tlačených materiálov, DVD filmu
- Zverejnenie metodiky trvalo udržateľného obhospodarovania horských ekosystémov
- Záverečná konferencia

Ukazovatele projektu

Úloha	Názov ukazovateľa	Jednotka	LESY SR, š.p.	UR Krakow	NPPC	Suma
Úloha č. 1	Počet organizácií zapojených do cezhraničných projektov súvisiacich s kultúrnym a prírodným dedičstvom	počet organizácií	1	1	0	2
	Počet „mäkkých“ cezhraničných aktivít podporujúcich kultúrne a prírodné dedičstvo pohraničného regiónu	počet aktivít	0	1	0	1
Úloha č. 2	Počet hektárov ekosystémov zapojených do cezhraničných projektov súvisiacich s ochranou prírodného dedičstva	ha	130	0	0	130
	Počet organizácií zapojených do cezhraničných projektov súvisiacich s kultúrnym a prírodným dedičstvom	počet organizácií	1	1	0	2
	Počet „mäkkých“ cezhraničných aktivít podporujúcich kultúrne a prírodné dedičstvo pohraničného regiónu	počet aktivít	2	0	0	2
Úloha č. 3	Počet organizácií zapojených do cezhraničných projektov súvisiacich s kultúrnym a prírodným dedičstvom	počet organizácií	1	0	0	1
Úloha č. 4	Počet organizácií zapojených do cezhraničných projektov súvisiacich s kultúrnym a prírodným dedičstvom	počet organizácií	0	1	0	1
	Počet vytvorených / implementovaných spoločných štandardov / smerníc	počet štandardov/smerníc	0	0	1	1
	Počet „mäkkých“ cezhraničných aktivít podporujúcich kultúrne a prírodné dedičstvo pohraničného regiónu	počet aktivít	1	0	0	1
Suma	Počet hektárov ekosystémov zapojených do cezhraničných projektov súvisiacich s ochranou prírodného dedičstva	ha	130	0	0	130
	Počet organizácií zapojených do cezhraničných projektov súvisiacich s kultúrnym a prírodným dedičstvom	počet organizácií	3	3	0	6
	Počet vytvorených / implementovaných spoločných štandardov / smerníc	počet štandardov/smerníc	0	0	1	1
	Počet „mäkkých“ cezhraničných aktivít podporujúcich kultúrne a prírodné dedičstvo pohraničného regiónu	počet aktivít	3	1	0	4

Cezhraničný dopad

- Zameranie na vzájomne prepojené ekosystémov rozdelené štátnou hranicou.
- Zapojenie partnerov zabezpečí výmenu informácií o stave horských ekosystémov, výskyte a kondícií živočíchov, prenose parazitov a realizovaných opatreniach.
- Rozvinutie cezhraničnej spolupráce partnerov v problematike a aplikovanie metodiky na oboch stranách hranice.
- Poznatky o možnostiach využitia ekologickej obnovy horských spoločenstiev využiteľné v európskom meradle.
- Zvýšenie druhovej diverzity a zlepšenie mimoprodukčných funkcií horských ekosystémov.
- Zatraktívnenie územia pre turistov a návštevníkov z oboch strán hranice.
- Pozitívny vplyv na cestovný ruch cezhraničného územia - sociálny a ekonomický rozvoj regiónu.
- Lepšie využitie prírodného potenciálu krajiny a podpora trvalého rozvoja prihraničného regiónu.
- Zvýšenie povedomia spoločnosti žijúcej v pohraničnej oblasti, ako aj turistov o dôležitosti ochrany prírodného prostredia, ochrany a obnovy riadneho stavu druhov a biotopov v cezhraničnom území.

Úvodná konferencia – 10.–11.04.2019, Krynica

Interreg
Poľsko-Slovensko

EUROPSKA UNIA

Európsky fond regionálneho rozvoja

UNIwersytet Rolniczy
im. Hugona Kołłątaja w Krakowie

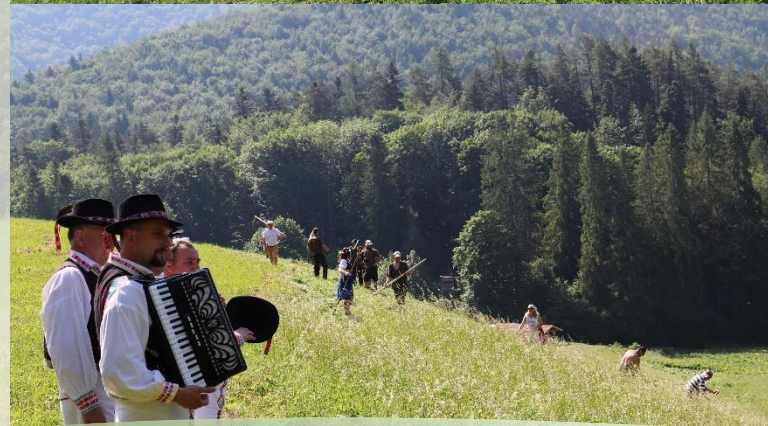

NÁRODNÉ POĽNOHOSPODÁRSKE
A POTRAVINÁRSKE CENTRUM

Ručné kosenie mechanizačne nedostupných lúk – 13.–14.06.2019

Slovenský raj, Čingov, Turník

Frézovanie

Prísev s predprípravou (bránenie)

Ekologická obnova

Interreg
Poľsko-Slovensko

EUROPSKA UNIA

Európsky fond regionálneho rozvoja

UNIwersytet Rolniczy
im. Hugona Kołłątaja w Krakowie

NÁRODNÉ POĽNOHOSPODÁRSKE
A POTRAVINÁRSKE CENTRUM

Výsadba ovocných drevín

Ručné kosenie mechanizačne nedostupných lúk – 14.–15.07.2021

Nízke Tatry, LS Liptovská Teplička

Interreg
Poľsko-Slovensko

EUROPSKA UNIA

Európsky fond regionálneho rozvoja

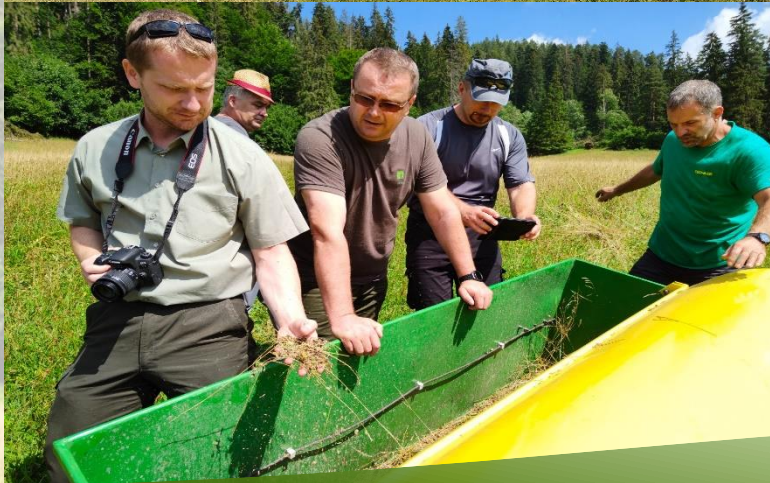
UNIWERSYTET ROLNICZY
im. Hugona Kołłątaja w Krakowie

NÁRODNÉ POĽNOHOSPODÁRSKE
A POTRAVINÁRSKE CENTRUM

Prezentácia kartáčového zberača semien – 28.07.2021, LS Liptovská Teplička

Ďakujem za pozornosť!

PL-SK

Interreg

Poľsko-Slovensko

Európsky fond regionálneho rozvoja

EUROPSKA UNIA

Spoločne za zachovanie a obnovu biodiverzity
karpatských horských ekosystémov
KARPATY PL - SK

UNIwersytet Rolniczy
im. Hugona Kołłątaja w Krakowie

NÁRODNÉ POĽNOHOSPODÁRSKE
A POTRAVINÁRSKE CENTRUM